

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1107

Vragen van het lid **Van der Linde** (VVD) aan de Minister van Financiën over *het bericht «Maak van onze bankrekening een telefoonnummer»* (ingezonden 27 november 2019).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Financiën) (ontvangen 16 december 2019)

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Maak van onze bankrekening een telefoonnummer»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven wat de stand van zaken is van een implementatie van het consumentenrecht, waardoor het voor iedere klant mogelijk wordt van bank te wisselen met behoud van het rekeningnummer, bijvoorbeeld door automatische omleiding of door het irrelevant maken van de banknaam bij een binnenlandse overschrijving?

Antwoord 2

Zoals ik eerder heb aangegeven ben ik voorstander van het invoeren van nummerportabiliteit op Europees niveau.² Uit eerdere onderzoeken³ die gedaan zijn blijkt dat het technisch complex en kostbaar is om rekeningnummerbehoud (IBAN-portabiliteit) op Europese, laat staan enkel op nationale (Nederlandse) schaal te realiseren. Het vergt ingrijpende technische en operationele aanpassingen door zowel banken, betaalverwerkers en bedrijven en instellingen die betalingstransacties verrichten. Ook van aanbieders buiten Nederland. Dat laatste zorgt ervoor dat invoering van IBAN-portabiliteit in enkel Nederland is af te raden. Invoering alleen in Nederland strookt

¹ 17 november 2019 in het Financieele Dagblad; <https://fd.nl/beurs/1324372/maak-van-onze-bankrekening-een-telefoonnummer>

² Zie onder meer: Kamerstuk 27 863, nr. 67.

³ Zie voor een overzicht: Kamerstuk 27 863, nr. 67.

bovendien niet met de gedachte achter SEPA⁴, waarbij het juist de bedoeling is om één Europese infrastructuur met Europese standaarden te creëren voor het gehele betalingsverkeer binnen SEPA. Daarom lijkt invoering van IBAN-portabiliteit alleen haalbaar op EU-niveau.

In het aangehaalde FD-artikel, wordt verwezen naar de Europese richtlijn die consumenten het recht geeft om een telefoonnummer te behouden. Deze Europese richtlijn consumentenrechten⁵ is niet van toepassing op financiële diensten.

Vraag 3 en 5

Bent u inmiddels in gesprek met de nieuwe leden van de Europese Commissie over evaluatie van de betaalrekeningrichtlijn? Zo ja, heeft u reeds het belang van nummerportabiliteit bij uw Europese collega's onder de aandacht gebracht en ook hierbij duidelijk gemaakt dat onderzoeken naar de mogelijkheden van nummerportabiliteit van De Nederlandsche Bank (DNB) mee moeten worden genomen in de evaluatie van de betaalrekeningrichtlijn? Zo nee, wanneer staan er gesprekken gepland met uw nieuwe Europese collega's?

Heeft u zicht op een deadline van de nieuwe evaluatie door de Europese Commissie over de wenselijkheid van nummerportabiliteit?

Antwoord 3 en 5

De afgelopen jaren heb ik de Europese Commissie aangespoord om de mogelijkheden voor nummerportabiliteit voor betaalrekeningen op EU-niveau te laten onderzoeken. De Europese Commissie is in 2019 begonnen met de evaluatie van de betaalrekeningenrichtlijn (Richtlijn 2014/92/EU). Hierbij worden – mede op verzoek van Nederland – ook opnieuw de mogelijkheden voor nummerportabiliteit op EU-niveau onderzocht. Ik verwacht dat de evaluatie door de Europese Commissie op zijn vroegst eind 2020 wordt afgerond. Er is regelmatig contact geweest hierover met de Europese Commissie en er is input geleverd voor de evaluatie, specifiek op de mogelijke voordelen van nummerportabiliteit. Zo zijn de Nederlandse onderzoeken op het gebied van nummerportabiliteit gedeeld.⁶ Tevens is de Europese Commissie geïnformeerd over het onderzoek dat DNB is gestart naar de mogelijkheden van aliasgebruik.

Vraag 4 en 9

Kunt u aangeven wat de voortgang is van dergelijke onderzoeken van DNB naar de mogelijkheden van aliasgebruik? Bent u bekend met tussentijdse conclusies die van invloed kunnen zijn op de invoering van nummerportabiliteit?

Kunt u delen wanneer enkele varianten voor aliasgebruik openbaar worden gemaakt? Om hoeveel varianten gaat het?

Antwoord 4 en 9

DNB is in de zomer gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden van aliasgebruik om overstappen in Nederland te vereenvoudigen. Het doel van dit onderzoek is om in kaart te brengen welke vormen van aliasgebruik geschikt zijn om overstappen van betaalrekening op nationaal niveau te vergemakkelijken. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt tussen aliasen voor consumenten, zakelijke klanten en voor zowel consumenten als zakelijke klanten.

Dit onderzoek moet inzicht geven in:
welke bestaande en nieuwe alias(sen) geschikt zijn om te koppelen aan een IBAN, de voor- en nadelen;
de kosten en baten van aliasgebruik.

⁴ Binnen de Single European Payments Area (SEPA) zijn het IBAN-rekeningnummer, de Europese overschrijving (SCT) en de Europese incasso (SDD) voor binnenlandse als grensoverschrijdende eurobetalingen te gebruiken. SEPA omvat alle landen van de EU, aangevuld met Noorwegen, IJsland, Liechtenstein, Zwitserland, Monaco en San Marino.

⁵ Richtlijn 2011/83/EU betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees parlement en de Raad tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG en van Richtlijn 97/7/EG van het Europees parlement en de Raad.

⁶ Zie voor een overzicht van de onderzoeken die gedeeld zijn: Kamerstuk 27 863, nr. 67.

In het onderzoek worden de voor- en nadelen van verschillende bestaande aliassen zoals een telefoonnummer, e-mailadres, BSN, KVK-nummer, vestigingsnummer, btw-id en Legal Entity Identifier (LEI) in kaart gebracht. Ook wordt geschetst aan welke kenmerken een nieuw robuust alias dat door consument en zakelijke klanten kan worden gebruikt zou moeten voldoen. De maatschappelijke kosten en baten van aliasgebruik worden door onderzoeksbureau SEO Economisch Onderzoek gekwantificeerd middels een kengetallen kosten-batenanalyse. De verwachting is dat het DNB-onderzoek in het eerste kwartaal van 2020 wordt afgerond, waarna ik uw Kamer het onderzoek stuur met een appreciatie.

Vraag 6 en 10

Deelt u de mening dat een Europese betalingsmarkt sneller en goedkoper kan werken als het concurrentievermogen toeneemt zodra internationale rekeningnummers niet aan consumenten blijven «plakken»?

Deelt u de mening dat het uitblijven van nummerportabiliteit schade kan veroorzaken aan de Nederlandse en Europese financiële markten, op het moment dat nummerportabiliteit geen belemmering is in de opkomende markt van fintechbedrijven met buitenlandse toetreders?

Antwoord 6 en 10

Zoals ik eerder heb aangegeven, kan de concurrentie op de markt voor betaalrekeningen worden vergroot als consumenten en zakelijke partijen eenvoudiger kunnen overstappen. Dit kan voordelen bieden voor consumenten en bedrijven. Daarbij kan gedacht worden aan meer keuzemogelijkheid, lagere kosten en efficiëntere vormen van betalen. Het uiteindelijke doel van overstappen is het bevorderen van concurrentie op de markt voor betaalrekeningen en tussen betaalrekeningaanbieders (dit zijn met name banken). Op deze manier wordt consumenten en zakelijke gebruikers meer keuzemogelijkheid geboden waar het gaat om betaalrekening gerelateerde diensten. Dit kan worden bevorderd door de invoering van nummerportabiliteit. Het zou bijvoorbeeld ook kunnen door de bekendheid met de reeds bestaande Overstapservice te vergroten en het gemak daarvan te benadrukken. Het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB)⁷ heeft zich de afgelopen jaren sterk gemaakt voor het promoten en verder optimaliseren van de Nederlandse Overstapservice. Met de implementatie van de PSD2-richtlijn in de Nederlandse wetgeving wordt ook meer ruimte geboden aan nieuwe partijen om toe te treden tot de Nederlandse (en Europese) betaalmarkt. Dit leidt tot meer innovatieve ontwikkelingen in het betalingsverkeer.

Vraag 7

Bent u momenteel met de sector in gesprek over aliasgebruik? Zo ja, in hoeverre zijn deze gesprekken vruchtbaar?

Antwoord 7

Er zijn de afgelopen jaren veel gesprekken met de sector geweest over verschillende vormen van nummerportabiliteit, en is er in het MOB onderzoek gedaan naar de effecten van en mogelijkheden voor nummerportabiliteit, inclusief een verkenning van – en reflectie⁸ op – aliasgebruik. Op dit moment loopt het onderzoek van DNB naar de mogelijkheden van aliasgebruik. Uit dit onderzoek zal blijken of invoering van aliasgebruik op nationaal niveau een te overwegen optie is. Zodra de resultaten van dit onderzoek bekend zijn, informeer ik uw Kamer en ga ik hierover in gesprek met de sector.

⁷ In het MOB werken, onder voorzitterschap van DNB, koepels van Nederlandse gebruikers en aanbieders van het betalingsverkeer samen om eventuele knelpunten die een efficiënt, veilig, betrouwbaar en toegankelijk betalingsverkeer in de weg staan, aan te pakken. Het MOB stelt hen in staat te anticiperen op ontwikkelingen in het betalingsverkeer en eventuele problemen samen op te lossen.

⁸ Zie https://www.dnb.nl/binaries/Reflectie%20op%20aliasgebruik%20en%20mobiliteit%20in%20het%20betalingsverkeer_tcm46-375820.pdf voor de MOB Reflectie op aliasgebruik en mobiliteit in het betalingsverkeer van 17 mei 2018.

Vraag 8

Heeft u zicht op een datum van het verschijnen van een door u geschreven non-paper over nummerportabiliteit? Kunt u aangeven welke landen u meeneemt in dit non-paper?

Antwoord 8

In de eerste helft van volgend jaar komt Nederland met een non-paper over nummerportabiliteit voor betaalrekeningen. Met dit non-paper wordt de Nederlandse inzet bij de nieuwe Europese Commissie onder de aandacht gebracht. Dit geeft ook de mogelijkheid om de resultaten van het DNB-onderzoek naar de mogelijkheden van aliasgebruik in de paper te verwerken. Daarbij ga ik op zoek naar gelijkgestemde EU-lidstaten.